

نخلستان‌های خرما در شگرها، هلمند و فراه به ثمر رسیده‌اند

 MAIL PHOTOGRAPHY

٣

به یک هزار خانواده در بامیان بسته‌های پروسس لبینیات و به ۵۰۰ خانواده بسته‌های مرغداری توزیع شد

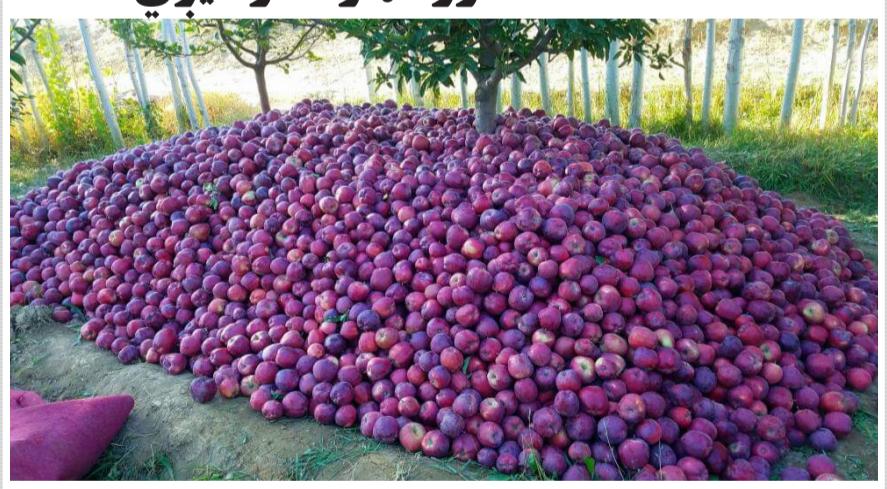
شامل گوسفند شیرده برهدار و بسته‌های خوراکی را دریافت کرده بودند. با توزیع این بسته‌ها، خانواده‌های یادشده می‌توانند بینیات معیاری تولید کنند و عاید بیشتر به دست بیاورند. پروژه مصنونیت غذایی و میشت خانواده‌ها به منظور کمک به مصنونیت غذایی، بهبود وضعیت تقدیم، معیشتی و اقتصادی؛ خانواده‌های فقیر و بی‌بصاعت را از طریق میشت‌های مختلف زراعتی، مالداری و انکشاف زنجیره‌های ارزشی آن میشت‌ها در سطوح مختلف همکاری می‌کند. این پروژه نوسط اداره‌ی انکشافی سویس «SDC» تمویل و با همکاری سازمان خوارکه و زراعت ملل متحد «FAO» تطبیق می‌شود.



د سوبل لويدیخ زون د کرنې ریاست
یوشمېر مسلکي کارکوونکي وروزل شول

د کرني، او بولگولو او مالداري وزارت له خوا د ملګرو ملتونو د خويو او کرني اداري «FAO» په همکاري د سویل لویدیخ زون د پنځو ولاپتونو «هملنډ، کندهار، زابل، نيمروز او ارزگان» د کرني په ریاستونو مسلکي کارکونکو ته د «جيائی اس» د زده کړي درې په رخنۍ روزنيز پروګرام پاڼي ته وسپد. په دغه روزنيز پروګرام کي د يادو ولاپتونو د کرني ریاستونو مسلکي کارکونکي د ولاپتونو اقلیمي شرایط، د اوبو سرچینو، د خاورې دولونه، د تودوخې بدلون، رطوبت، د بارانوونو کچه، خړخایونو، خنګلانونو، للمي حمکي، او بيزې حمکي او نور اړونده مهمو برخو کي هر اېخیز معلومات ورکړل شو. د ياد روزنيز پروګرام کډون کونکي اوس کولای شي، چې په يادو برخو او د شمېرو د قولولو په برخه کې شته ستونزې هواړي کړي او په راتلونکې کې د خپلو اړوندو ولاپتونو پلانونو کي ورڅه ګټه پورته کړي. ددې روزنيزې برنامې موخه د کرني وزارت د ولايتی کارکونکو ووپتیا لولپ او په يادو برخو کې د شته ستونزې هواړول دي.

د میدان وردګو د منو سېرني حاصلات ۱۳۰ زره ټنو ته رسیږي



وړایتیو بونه، چې تر نورو لس چنده
ډېر حاصل ورکونې جوړې شوي دي.
د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت په روان
کال کې هم په میدان وردګو ولايت کې د
منو د بنونو د ترویج په پار پر سلکونه جريبه
حکمه کې د منو بونه جوړې کړي دي.
د بنوالو روزل، د ګیاوو د ناروغیو کټرول،
د درملو تجویز او د بنوالو حاصلاتو
ته بازار موندنه نور هغه کونې دي،
چې سېر کال د کرنې وزارت له خوا
په دي ولايت کې ترسره شوې دي.
په میدان وردګو کې بیلاپلې مبوي شتون
لري، خوددي ولايت منه نړیوال شهرت
لري. د کرنې وزارت هلي څلې او د خلکو
پوالتیا ددي لامل شوې، چې میدان وردګ
په دي برخه کې د پام ور پرمختګ وکړي.

دریم مخ

د خړ حایونو د بیار غونې له لارې د مالداری ودی ته زمینه برابرول

رپور: مهرداد احمدی / ڈیارہ: جمعہ گل اشرفی

تولو ډبر خڑایونه لري. خو په دې وروستيو کلونو
کې ددې ولايت د خڑایونو ډپري برخه تخريب
شوي او په ورته وخت کې د دغوا خڑایونو د
بیارغونې چارې پیل شوي د.
د دایکندي ولايت د کرنې، اوبولگولو او
مالداري ریبیس عبدالواحد فیروزی وايی،
چې یاد ولايت ۱۲۶ زره هکتاره خڑایونه
لري، چې له دې ډلي یواخې ۲۴ زره او ۶۰۰
هکتاره یې د ګټې اخيستنې ور دې او ۱۰۱
زره او ۴۰۰ هکتاره نور یې تخريب شوي

د دایکندي دکرنی ریيس وویل، چې په دې ولايت کې د خړخایونو د بیارغونې په برخه کې له دې ادارې سره درې موسسې همکاري کوي. د «راما» پروژه، چې د «افغان ایده» موسسې له خوا پرمخ ورل کېږي، د خړخایونو د وضعیت بشه کولو او بیارغونې په پار پنځه کلن پلان لري. هغه کال پورې په دایکندي ولايت کې د ۱۵ زره او ۴۴۰ کال پورې په دایکندي ولايت پل کړي، تاکل شوې، چې تر ۲۰۲۱ام کال خنه هکتاره خړخایونه بیاورغوي. د «راما» پروژه پنځه کلنې پروژه ۵۵، چې ۵.۹ میلیون دالر بودیجه لري. دغه بودیجه د سویس دولت له خوا ورکول کېږي. عبدالواحد فیروزی وویل، چې د «افغان ایده» موسسې ترڅخ کې د «اکسفام او أغاخان» موسسې هم په دایکندي کې د خړخایونو او خنګلونو د بیارغونې او تنظیم په برخه کې فعالیت لري. هغه دغه راز وویل، چې د دایکندي دکرنی ریاست ددې ولايت په ولسوالیو کې د خنګلونو او خړخایونو د خوندي کولو په پار ۵۰۰ داوططلب همکاران هم لري. د بناغلي فیروزی په خبره دغه داوططلبان مسؤولیت لري، چې ددې ولايت د خنګلونو او غربنيو بوقو د پرېکلولو او د وحشی ژویو د له منځه وړلوا مخه ونیسي. دغه داوططلبان په هر کلی کې د پراختیایی شورا له خوا ملاتر کېږي او تر دې دمه توائبدي دې، چې د خنګلونو او غربنيو بوقو د پرېکلولو او د وحشی ژویو د بنګكار کولو مخه ونیسي او عاملان یې عدلی او قضایي بنسټونو ته

و ز پیشتر گردید که دکتر نبی رئیس دادگستری از وی بخواست که در مورد این اتفاق از این افراد مطلع شود. این اتفاق را می‌دانم اما این افراد را نمی‌دانم. این اتفاق را می‌دانم اما این افراد را نمی‌دانم.



د خرخایونو د تناوب تنظیم، د گیا وو د بیاخلی ودی په پار د یوشمبر خرخایونو بندول، د خرخایونو په خورونو کي د چکلمونو په جورو لو سره د خاوری ساتنه او د اوبو کوچنیو بندونو د جوړولو له لاري پراخ پروګرامونه پلي کوي.

د کرنې، اوبولګولو او مالداري وزارت یه ۱۳۹۷ یم کال کې، وتائبند چې ۱۱۴ هکتاره خرخایونه بیا ورغوی او خوندي کړي. دغه راز په همدي کال کې د طبی نباتاتو د سیمو اړوند ۱۱۰ هکتاره خمکه هم بیارغول شوی او خوندي شوی دي. ۲۶۵ هکتار روانو شکو تبیت او په ۱۶ هکتاره خمکه کې د علوفی تخم او د قلمو تولید هغه کارونه دي، چې په ۱۳۹۷ یم کال کې د خرخایونو د وضعیت د بنه کولو په پار تر سره شوی دي.

دغه راز په ۱۳۹۸ یم کال کې هم د هبودا په یوشمبر ولايتونو کې د علوفې د کرکلې او د خرخایونو د تولنو په جورو لو سره ۶۰۲ هکتاره خرخایونه بیارغول شوی او خوندي شوی دي. دغه راز د سمنگان، بغلان، تخار، بلخ او جوزجان به ولايتونو کې د انجې تخم د کرلو او د شیرین بوبې د قلمود کېنولو په پار په ۲۵۰ هکتاره خمکه کې ۲۵۰ زره غچوږي کېنډل او په هرات او بدخسان کې په ۱۰۰ هکتاره خمکه کې د زبرې کرکله هم په هبودا کې د خرخایونو د وضعیت د بنه کولو په پار د کرنې وزارت په برnamو کې شامل دي.

ټاکل شوی، چې روان کال هم په بیابیلوا ولايتونو کې د خرخایونو اړوند شپر زره هکتاره خمکې خوندي او ورغول شي.

دایکندي د هفو ولايتونو په ډله کې ۵۵، چې تر

پکتیا کې د حنگلۇنو ساتنى بىارغۇنى او پراختىا پە پار قومىي تۈرونونه لاسلىك شول



پر ولسوونو غیر وکړ چې د بشر دا ستر امانت دي لا بشه وساتي.
دغه راز د تولني پر اهمیت، د ځنګلنو په ګتو او د لا زیاتبدو په
پار د کرنې وزارت د ځنګلنو رویس محمد امان یار له لوري
ګیونوالو ته روزنیز پروګرام وراندي شو، تر خو ولسوونه پوه شي،
چې خنګه په تولنه کې د خپلو سیمو ځنګلونه بشه ساته وکړي.
قومي مشرانو د شویو تورونو په پلی کولو او یادو شویو مادو ته په پوره
ژمنتیا سره داد وښود او په دې برخه کې یې د هر راز همکاري ژمنه وکړه.
په همدي حال کې د ځنګلنو د قانون پر اساس په دې ولايت کې د ځنګلنو د
بیارغونی، ساتني او پراختیا په پار په بیالابلو ولسوالیو کې ۵۲ مدیریتی ټولنو ته
د کرنې وزارت له خوا په رسمي توګه د فعالیت جواز لیکونه ورکړل شول، چې
پرسنست به یې په دې ولايت کې د نویو کورنیو قوریو د روزنې او خارنې ترڅنګ
ددې ولايت د ځنګلنو د ساتني، بیارغونی او پراختیا په برخه کې فعالیت کوي.

وطن جنت نشان دی گلان په کې کومه
با وجود بحران کرونا، اواسط بهار امسال، خبرهای
افزایش میوه‌های زودرس نشر شد. اواسط بهار، بازارها
پر از میوه‌های وطنی شد. اوخر بهار، عکس‌هایی
از میوه‌های ام (یا به قولی انبه) بر درختان لفمان،
چشم‌نوازی می‌کرد که نویدی از حاصل‌دهی این
میوه‌ی گران‌بها در افغانستان است. شاید «ام»، مدت
زیادی ببرد تا پخته شود، اما عکس‌هایی از میوه‌گیری
این درختان در اوخر بهار امسال، در باغ‌های شماری
از ولایت‌های گرم‌سیر، نویدهای خوشی به همه
می‌داد. سلسه‌ای خبرهای خوش از گوناگونی و افزایش
میوه‌های افغانستان ادامه یافت؛ تا این که در این
روزها، حاصلات خرمای وطنی، غوغای بر پا کرد.
در مورد خرما، خبرهای خوب زیادی از ولایت‌های
مختلف به گوش می‌رسد. از فراه تا ننگرهار و از لغمان
تا هلمند، قندهار

نخلستان‌های خرما که طی سال‌های اخیر در ولایت‌های ننگرهار، هلمند و فراه توسط وزارت زراعت، آبیاری و مالداری ساخته شده‌اند، کم کم به ثمر رسیده‌اند.

در ننگرهار حاصلات خرمای وطن هر سال نسبت به سال دیگر در حال افزایش است و تولید آن امسال به حدود ۱۵۰ تن می‌رسد.

در فراه نیز خبر از به ثمر رسیدن نخل های خرما است. نظر به توافق نخل خرما با اقلیم این ولایت و مساعد بودن آفتاب بیشتر برای پخته شدن حاصلات خرما، در چند سال اخیر باعث های تجارتی و کلکسیون های خرما ساخته شده است. از این میان ۱۰۰ جریب زمین در فراه توسط یکی از مؤسسه های خارجی به نخلستان خرما بدل شده است. همچنان امسال نیز در فراه، کار ساخت ۲۷ جریب باعث تجارتی خرما را آغاز شده است. از جانب دیگر در هلمند نیز نخل های خرما در لشکرگاه مرکز ولایت و ولسوالی های ناوه و نهرسراج، در نتیجه هی القاد مصنوعی دوباره به ثمر نشسته است و امسال احتمال می رود بین پنج تا شش تن حاصل بدهد. کار القاد، شاخه بُری و اصلاح این نخلستان ها از دو سال پیش آغاز شده بود.

در عین حال، نزدیک به یک هفته پیش، کار ساخت ۲۵ جریب باعث تجارتی خرما نیز در ولایت هلمند آغاز شد.

یکی از برنامه‌های وزارت زراعت، پرورش و معرفی درختان خرمابه بغدادان و آموزش دهی به آنان است. در حال حاضر، پرورش نخل‌های جدید خرما در ولایت‌های هلمند، فنگرهار و فراه در حال گسترش است.

خرما در هوای گرم رشد می‌کند. ولایت‌های هلمند، فراه، قندهار، لغمان و ننگرهار، برای پرورش خرما اقلیم مناسب دارند. پرورش میوه‌های جدید، از جمله خرما، می‌تواند به رشد اقتصاد دهقانان اثرگذاری فراوان داشته باشد.

وطن داران دهقان و باغداران، با اشتیاق فراوان و با استفاده از حمایت‌های وزارت زراعت و مشورت‌های کارمندان فنی این وزارت استفاده می‌کنند و این امکان، زمینه را برای پرورش میوه‌های جدید، از جمله میوه‌های مدتیرانه‌ای، در ولایت‌های گرم‌سیر کشور فراهم کرده است.

وقتی به سخت‌کوشی و علاقه‌مندی دهقانان و باغداران کشور و ثمربخشی این تلاش‌ها نگاه می‌کنیم، و زمانی که در بازارها، میوه‌های گوناگون و نادر وطنی را، که دسترنج دهقانان و باغداران عزیز است، به مشاهده می‌نشینیم، به یاد همان ترانه‌ی میهنی پشتواز استاد او لمیر می‌افتیم که می‌خواهد: «وطن جنت نشان دی گلاب، به که کمه». کمه

نخلستان‌های خرما

در ننگرهار، هلمند و فراه به ثمر رسیده‌اند

مهرباد احمدی

ثمر رسیده است. در عین حال، ریاست زراعت، آبیاری و مالداری فراه نیز کار ساخت ۲۷ جریب نخل خرما را آغاز کرده است. این نخل‌ها به شکل کلکسیون ملی خرما و به صورت تجاری ساخته می‌شود. برخی از نخلستان‌های خرما در ولایت هلمند نیز به ثمر رسیده است. زلیکو ریس زراعت هلمند می‌گوید که نخل‌های خرما که از گذشته در لشکرگاه و ولسوالی‌های ناو و نهرسراج موجود بود، در تیجه‌ی القاح مصنوعی دوپاره به ثمر رسیده و امسال اختتمال می‌رود. بین پنج تا شش تن خرما حاصل بدهد. کار القاح، شاخه‌بُری و اصلاح این نخلستان‌ها از دو سال قبل شروع شده بود. همچین سال گذشته یک مزرعه‌ی نمایشی خرما به مساحت دو جریب زمین در فارم تحقیقاتی «انارباغ» هلمند نیز ساخته شده است. در این فارم، به باغداران در باره‌ی چگونه‌گی پرورش نخل‌های خرما و حاصل‌دهی آن نیز آموزش داده شده، تا روی نژاده‌ها (واریتات‌ها) می‌ مختلف خرما به هدف ترویج آن در هلمند، کار شود.

در عین حال، وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، نزدیک به یک هفته پیش کار ساخت ۲۵ جریب باغ تجاری خرما و کلکسیون این میوه ساخته شده است. زلیکو ریس زراعت هلمند می‌گوید که در سال جاری در این ولایت، ۲۵ جریب باغ تجاری خرما در ولایت فراه است. نخلستان‌های کوچک خرما از گذشته‌های دور به صورت پراکنده در این ولایت وجود داشت. اما این نخل‌ها، شکل تجاری نداشته است. این ریاست می‌گوید: «نظر به تافق نخل خرما با اقلیم این ولایت و مساعد بودن آفتاب بیشتر برای پخته شدن حاصلات نخل خرما، در طی چند سال اخیر توجه برای ترویج بیشتر این گیاه و ساخت فارم‌های تحقیقاتی و همچنان احداث کلکسیون‌های خرما از سوی وزارت زراعت صورت گرفته که در آینده نزدیک کار احداث آن عملاً آغاز می‌گردد.» همچنان یک مؤسسه‌ی قطعی به نام «الغافره» نیز، در فارم تحقیقاتی فراه، از جمله ولایت‌های پرورش خرما، می‌تواند دارند. پرورش میوه‌های جدید، از جمله خرما، به رشد اقتصاد دهقانان اثرگذاری فراوان داشته باشد.



ولایت برای رشد نخلستان‌های خرما مساعد است. خرما به آب کمتر و آفتاب بیشتر ضرورت دارد و این خصوصیت، چانسی برای رشد نخلستان‌های خرما در ولایت فراه است. ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت ننگرهار، می‌افزاید که از میان ۳۵۱ جریب باغ جدید خرما که قرار است در سال آینده شده باشد، ۳۵۱ جریب باغ خرما ساخته می‌شود. این ریاست گفت که از شود، ۱۸۰ جریب آن را شرکت زراعتی «وادی ننگرهار» می‌سازد. به گفته‌ی انعام الله ساپی، ریس زراعت ننگرهار، اگر در این ولایت تلاش‌های فعلی ریاست زراعت و تعهد کنونی مردم با پرورش نخل‌های خرما ادامه یابد، دیری نخواهد گذشت که ننگرهار در تولید خرمای مصرفی اش به خودکافی برسد. همچنین ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت فراه نیز، از به ثمر رسیدن نخل‌های خرما در این ولایت خبر می‌دهد و می‌گوید که برخی از نخلستان‌های خرما در فراه به تازه‌گی به حاصل‌دهی شروع کرده است. فراه، از جمله ولایت‌های نسبتاً گرم و دارای اقلیم خشک است، اما تحقیقات نشان می‌دهد که آب‌هوای این

نخلستان‌های خرما که طی سال‌های اخیر در ولایت‌های ننگرهار، هلمند و فراه توسط وزارت زراعت، آبیاری و مالداری ساخته شده‌اند، کمک به ثمر رسیده‌اند و امسال بخشی از این نخلستان‌ها حاصل داده است. ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت ننگرهار، می‌گوید که حاصلات نخل‌های خرمای این ولایت، هر سال نسبت به سال دیگر در حال افزایش است و تولید آن امسال به حدود ۱۵۰ تن می‌رسد. مسؤولان ریاست زراعت ننگرهار می‌گویند که آب و هوای این ولایت برای پرورش خلیلی از میوه‌ها مناسب است و پرورش و حاصل‌دهی خرمای نیز در این ولایت رشد و توسعه یافته است. در ولایت ننگرهار تا این دم ۸۰ جریب باغ خرما ساخته شده است که اکثر این باغ‌ها در ولسوالی‌های گوشته و سرخورد واقع است. همچنان در ننگرهار کلکسیون میوه‌جات ایجاد شده که در این کلکسیون نهال‌های خرمای نیز کاشته شده است. ریاست زراعت ننگرهار می‌افزاید که در سال آینده در این ولایت نخلستان‌های کوچک خرما از گذشته‌های دور به صورت پراکنده در این ولایت تلاش‌های فعلی ریاست زراعت می‌شود. این ریاست گفت که از شود، ۱۸۰ جریب آن را شرکت زراعتی «وادی ننگرهار» می‌سازد. به گفته‌ی انعام الله ساپی، ریس زراعت ننگرهار، اگر در این ولایت تلاش‌های فعلی ریاست زراعت و تعهد کنونی مردم با پرورش نخل‌های خرمای مصرفی اش به خودکافی برسد. همچنین ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت فراه نیز، از به ثمر رسیدن نخل‌های خرمای در این ولایت خبر می‌دهد و می‌گوید که برخی از نخلستان‌های خرمای در فراه به تازه‌گی به حاصل‌دهی شروع کرده است. فراه، از جمله ولایت‌های نسبتاً گرم و دارای اقلیم خشک است، اما تحقیقات نشان می‌دهد که آب‌هوای این

د میدان وردگو د منو سبزی حاصلات ۱۳۰ زره تنو ته رسیده

عبدالواحش خانزاده



د میدان وردگو ولایت بنوال وایی، چې د چارواکو هڅې او په تړه بیا د ولسمشر پاملنۍ هیله من کړي، چې له دې وروسته به پې محصولات له خوساً کېدو وڅغول شی. پخوا د میدان وردگو د بنوالی محصولات د مارکېت د نشتولالی له ستونزو سره مخ وو خو د ولسمشر په خانګړې پاملنې ددې ولایت محصولات په خانګړې ستونزو ته په کتو سېرکال دکرنیزو محصولاتو مدیریت د توګه منی د دولتي ادارو په خوارکي مینو کې شامل شوی دې. د میدان وردگو ولایت د نرخ ولسوالی د بادام د کلې یو تن بنوال محمد نسیم هوټک وايې، خونش دې چې دکرنې وزارت له خوا ورته د منی سړه خونه جو پېږي. محمد نسیم وویل ۲۲۱ پروژې په پلی کېدو دې، چې رغیزې چارې یې تر ۳۰ سلنډ بشپې شوی دې. د هغه په خبره په دغو پروژو کې د کچالو ۱۵۰ زبرمتوونه او د منو لپاره ۲۱ صفر انرژۍ سارک سېرې خونې جو پول شامل دي، خو یاهم ددې ولایت د منو بنوالو ستونزې نه شي هوارولی او په دې برخه کې لا دې کار ته اړتیا شته.

بن منې په دېره تېته بیهه خرڅ کړم او که به مې خرڅ کړي نه ئو خوساً کېدل اوس چې د کرنې وزارت له خوا راته د منې لپاره سړه خونه جو پېږي، دېر خوبن یم ځکه کولاۍ شم، چې د خپل بن منې په دې سره خونه کې وساتم او په مناسب وقت او مناسبې بیهه بیهه خرڅ کړم.» بنوال وایی، دا چاره به د میدان وردگو ولایت له بنوالو سره مرسته وکړي چې خپل محصولات په مناسبه بیهه بازار ته وړاندې کړي. باید وویل شي، چې په دېره ولایت کې د منو د بنوالو صنعتي بنه د لوړې چل لپاره د داکټر عبدالوکیل خان لخوا په پرختالې بنه بدله شوه او ددې ولایت ګروندګر وه خشول شول، تر خو په خپلو ځمکو کې د منو اصلاح شوی نیالګي کېښوي.

باغ‌های انگور پروان به هفت هزار هکتار رسید؛ حاصل حدود ۸۲ هزار تنی انگور پروان

شجاع الحق نوری



این در حالی است که ریاست زراعت پروان از طریق مدیریت محصولات زراعی ۱۵۲ کشمش خانه جدید را نیز برای باشندگان این ولایت می‌سازد که کار آن در حال تکمیل شدن می‌باشد. راه‌اندازی این پروژه‌ها با استقبال گرم مردم همراه است. محمد اسلام یک تن از باشندگان منطقه لغمانی پروان می‌گوید: «این پروژه‌ها برای ما موثر است، در حال حاضر گل کار، معمار و کارگر در آن مصروف می‌باشند، بعد از این که جور شود، حاصل انگور را در آن به کشمش تبدیل می‌کنیم تا به قیمت مناسب فروش کنیم.» محمد عالم از کارگرانی است که در یکی از این کشممش خانه‌ها کار می‌کند. به گفته‌هی او، «یک ماه شد که در این پروژه کار می‌کنیم، در همه کارهایش چون خشت کاری، قالب‌بندی، دیواربندی مصروف هستم.» بستر مساعد، آب‌وهای مناسب و نزدیک بودن پروان به کابل از عده‌های انتیازی است که این ولایت بیشتر در محراق توجه قرار دارد. حاصل باغ‌های انگور پروان سالانه به حدود ۸۲ هزار تن می‌رسد، وزارت زراعت در تلاش است تا فعالیت‌هایش را در بخش ترویج انگور، بیشتر سازد.

باغ مزرعه‌ی نمایشی یا «دیموپلات» است. باغداران آموزش داده می‌شوند، آموزش استعمال کود، شاخه‌بری سبز، دواپاشی زمستانی، بیل کاری، آبداری می‌باشد، از فعالیت‌هایی است که متخصصان ریاست زراعت به باغداران آموزش می‌دهند. در این باغ انواع مختلف انگور، چون انگور شنگل خوانی، پیش نقشی، کشممشی، غول انگور و قندهاری پرورش داده می‌شوند و ۳۰۰ تاک انگور در آن غرس شده.» فعالیت‌ها در بخش انگور برای صدها تن زمینه‌ی کار را نیز مساعد ساخته است. عبدالبیش بکتن از باشندگان دره غوریند است. او در این باغ مصروف مردکاری است. او می‌گوید: «یک سال شد که در این باغ نمایشی کار می‌کنیم، افغانی می‌گیریم و خانه می‌بریم و مصارف خانه را جور می‌کنم، از تمام افرادی که این باغ را جور کردن، تشکری می‌کنم، مثل من چندین تن دیگر در باغ مصروف می‌باشن، وظیفه من انگور چینی، آب دادن و بیل زدن اس. سابق سرگردان بودیم، وضعیت اقتصادی خوب نداشتیم، سر چوک چارکیار می‌رفتیم تا کسی پیدا شود و برای مزدور کاری مرا ببرد، یک‌و نیم سال می‌شود که در این باغ مصروف

انگور از میوه‌های خوش‌طعمی است که در کشور ما دارای سابقه دیرینه است. پروان از شمار ولایت‌های بزرگ تولیدکننده انگور است. تاکستان‌های این ولایت سالانه حدود ۸۲ هزار تن انگور حاصل می‌دهند.

عبدالوهاب خیرزاد ریس زراعت پروان می‌گوید: «در مجموع در پروان، حدود ۱۴ هزار هکتار زمین باغ است. از مجموع این ساحه زمین هفت هزار هکتار آن تاک انگور می‌باشد، بیشترین باغ‌های انگور ما در بگرام، مرکز پروان و سیدخیل است، افزایش حاصل انگور در نتیجه‌ی راه‌اندازی پروژه‌های توسعه‌ای صورت گرفته است.»

به گفته‌ی آقای خیرزاد، «امسال بارندگی‌ها به خصوص بارش ژاله، باغداران پروان را متضرر کرده است، با آن هم آرزو می‌کیم که با راه‌اندازی پروژه‌های زراعتی حاصل بهتری نصب پروانیان شود.»

پروژه‌هایی که در بخش انگور در این ولایت عمل شده، عبارت است از احداث هشت هزار جریب باغ، اعمار ۴۷۵ کشمش‌خانه، ساخت ۵۰۰ باغ چیله‌ای، آموزش سه هزار و ۵۰۰ نفر تاک‌دار، احداث باغهای نمایشی انگور، از عمدۀ ترین فعالیت‌هایی است که ریاست زراعت پروان تها در بخش ترویج انگورداره از آغاز فعالیت‌های این پروژه انجام داده است.

یکی از این فعالیت‌ها ساخت باغ‌های نمایشی انگور است، که سالانه هزاران تن از انگورداران پروان در آن آموزش کاروبار انگور را می‌بینند. بریالی احمدی کارمند ترویج پروژه ملی باغداری و مالداری (NHLR) در ریاست زراعت پروان می‌گوید: «در منطقه بایان علیا از مربوطات مرکز پروان، باغ نمایشی جور کردیم، باغداران را در این باغ شیوه‌های باغداری انگور را آموزش می‌دهیم، این

سرپل کې د کرنیزو درملو زېړمه تون ګټې اخیستنې ته وسپارل شو



امسال در بلخ پنج هزار و ۷۰۰ تن تخم اصلاح شده ګندم تولید خواهد شد



ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت بلخ، اعلام کرد که امسال در این ولایت پنج هزار و ۷۰۰ تن تخم اصلاح شده ګندم تولید خواهد شد.

این ریاست می‌گوید که بخش آمریت تصدیق دهی تخم‌های اصلاح شده، امسال از هفت هزار و ۷۸۷ جریب زمین تحت کشت ګندم تفتیش کرده که از این میان ۷۱۰ جریب آن رد و هفت هزار و ۷۷ جریب دیگر آن توسط بازرسان تایید شده است. به گفته ریاست زراعت، بر اساس پیش‌بینی‌ها، میزان حاصلات ساحتات تایید شده به حدود پنج هزار و ۷۰۰ متریک تن تخم اصلاح شده ګندم خواهد رسید.

هم‌چنین ریاست زراعت بلخ می‌افزاید که تا کنون چهار هزار و ۹۸۱ تن تخم ګندم جمع آوری گردیده، ۴۴ هزار و ۴۷۸ تن ګندم پروسس شده و نمونه ۲۰۰۵ تن دیگر هم در لایات‌توار مورد ازمایش قرار گرفته است. به گفته این ریاست، از این میان، یک هزار و ۶۳۵ تن تخم ګندم، مراحل آزمایشی و معیارهای تصدیق دهی را سپری کرده است که آماده نصب «تگ‌نمبر» می‌باشد.

د سوپل لویدیخ زون د کرنې ریاست یوشمپر مسلکی کارکوونکی وروزل شول



د کرنې، اوپولکولو او مالداری وزارت له خواه ملګرو ملتونو د خوړو او کرنې ادارې (FAO) په همکاری د سوپل لویدیخ زون د پنځو ولايتونو «هملنډ، کندهار، زابل، نیمروز او ارزگان» د کرنې ریاستونو مسلکی کارکوونکو ته د «جيای اس» د زده کړي درې ورځنی روزنیز پروگرام پای ته وسپد. په دغه روزنیز پروگرام کې د یادو ولايتونو د کرنې ریاستونو مسلکی کارکوونکی د ولايتونو اقليمي سرایاط، د اوپو سرچینو، د خاواړي دولونه، د تودو خپه بدلون، رطوبت، د بارانونو کچه، خڅایونو، خنګلونو، للمي ځمکي، اوپیزې ځمکي او نور اړوندې مهمو برخو کې هر اړخیز معلومات ورکړل شو.

د یادو روزنیز پروگرام کدونکی اوپس کولای شي، چې په یادو برخوا د شمېږو د تولولو په برخه کې شته ستونزې هواړي کړي او په راتلونکې کې د خپه اړوندو ولايتونو پلانتونو کې ورځنې ګټه پورته کړي. د دی روزنیزې برنامې موخه د کرنې وزارت د ولايتي کارکوونکو ورتیا لوړل او په یادو برخو کې د شته ستونزه هواړل دي.

د سرپل والي وویل، چې په دې ولایت کې د کرنیزو درملو زېړمه تون جو پول اساسی اړیا وه، تر خود کرنې ریاست وکولا شي، چې کرنیزو درمل پر خپل وخت د بزگرانو او بنوالو په واک کې ورکړي.



صدّت

زعفران

زیرسایه کرونا (کووید-۱۹)


دکتر محمد‌هاشم اسلامی
مشاور ارشد انکشاف زعفران در وزارت زراعت

سعودی بتاریخ ۲۶ جون ۲۰۱۸ در اولین پرواز تجاری از کابل به جده ۵۰۰ کیلوگرام زعفران به سعودی فرستاده شد و قرار است این روند ادامه یابد. این نشیوه یادآور می‌شود: «هم‌چنین وزارت زراعت افغانستان با بخش هم‌آهنگی همکاری‌های ترکیه برای افغانستان اخیراً توافق کرد که بر اساس آن، ترکیه به جای خرید زعفران از اسپانیا زعفران افغانستان را خریداری می‌کند.»

اجرایی نمودن تفاهمنامه صادرات زعفران به چین و مذاکره با اسپانیا جهت فراهم نمودن تسهیلات برای سکتور خصوصی افغانستان جهت صادرات زعفران به آن کشور از دیگر فعالیت‌های دولت جمهوری اسلامی افغانستان است که نوید آینده روشی را برای تولیدکننده‌گان و صادرکننده‌گان به تصویر می‌کشد.

با شیوع کرونا، محصولاتی برای کشورها اهمیت پیدا کرده که از نظر امنیت غذایی اولویت بالایی دارند، ضمن این که شاهد کاهش قدرت خرید مردم نیز هستیم. هم‌چنین تعطیلی رستورانت‌ها، خطوط هوایی، حمل و نقل، کاهش مراودات بین‌المللی و مجالس در سطح جهان باعث کاهش قیمت و مصرف زعفران شده است.

اگر چه شیوع ویروس کرونا (کووید-۱۹) تاثیرات مخرب بر اقتصاد جهان، من جمله صنعت زعفران به دلیل توقف پروازها داشته، اما با آن هم گزارش‌ها نشان می‌دهد که تولیدکننده‌گان افغانستان توانسته‌اند تا قبل از توقف پروازها و ایجاد محدودیت‌ها به دلیل شیوع کرونا، حدود ۲۰ فیصد زعفران‌شان را به خارج صادر کنند و این امیدواری وجود دارد که با کاهش محدودیت‌های کرونا و عادی شدن شرایط در کشورهای واردکننده زعفران، هم‌چون اروپا، آسیا و خاورمیانه و آغاز پروازها، ۳۰ فیصد باقی‌مانده زعفران نیز از طریق دلهیزهای هواپی از وارد بازارهای جهانی شده و به فروش برسد. از طرف دیگر کرونا باعث شده که دانشمندان جهان روی محصولات نباتی کار کنند که این محصولات می‌تواند سیستم اینمنی بدن را افزایش دهد. یکی از خواص زعفران نیز این است که دارو را هوشمند می‌کند و باعث افزایش تأثیر داروها می‌شود. تحقیقات در این زمینه در حال کامل شدن است و باید در آینده نه چندان دور انقلابی برای بازار زعفران باشد.

با توجه به آن‌چه ذکر گردید به جرأت می‌توان ادعا کرد که برنامه‌ریزی و فعالیت‌های وزارت زراعت جهت انکشاف زعفران، زیربنایی و درست بوده و در مسیر صحیح حرکت می‌کند.

انکشاف زعفران افغانستان در هرات به منظور حمایت از افزایش کمی و ارتقای کیفی زعفران افغانستان و در راستای کمک به انکشاف اقتصادی، علمی، فنی، تجارتی، راهیابی به بازارهای جهانی و در جهت تحقق استراتژی انکشافی وزارت زراعت، آبیاری و مالداری از اقدامات اساسی و زیربنایی دولت به منظور حمایت از این صنعت نوپا می‌باشد.

شامل ساختن شرکت‌ها و انجمن‌ها در اتحادیه‌ی ملی زعفران، برگزاری برنامه‌های آموزشی کوتاه‌مدت داخلی و خارجی برای دهaciین و کارمندان، چاپ بروشور و جزوایت آموزشی، تجهیز مراکز پرووس، برگزاری جلسات سکوت‌ریت کمیته‌ی ملی حمایت از انکشاف زعفران، تهییه مدل انکشاف پایدار کمی و کیفی زعفران، تربیت ترینرها در سطح ولایات و ولسوالی‌ها، تهییه خشک‌کننده‌های برقی اتوماتیک، تدوین و آغاز اجرای استراتژی صادرات زعفران با همکاری (ITC)، برگزاری جشنواره‌های زعفران، تدوین طرز‌العمل کنترل کیفیت زعفران، از جمله دست‌آوردهای مهم وزارت زراعت آبیاری و مالداری است که افغانستان را به دو میلیون کشور تولیدکننده زعفران در بین ۳۰ کشور و سومین صادرکننده در بین ۶۷ کشور تبدیل کرده است.

انکشاف صنعت زعفران به رهبری وزارت زراعت آن چنان چشم‌گیر و بسیاره بود که سه صفحه از کتاب گزارش دست‌آوردهای حکومت ملی را به عنوان یکی از دست‌آوردهای مهمن اقتصادی حکومت وحدت ملی به خود اختصاص داده است.

واز این مهمتر نشیوه «العریبیه نت فارسی در دوبی» به تاریخ ۲۰ اپریل ۲۰۱۹ در یک مقاله تحلیلی مفصل تحت عنوان (رشد صادرات زعفران افغانستان در بازار جهانی ایران بازار جهانی زعفران را دو دستی تقديم افغانستان کرده) نتیجه‌گیری کرده است که «دولت افغانستان در چند سال اخیر در بخش کشت، تولید و صادرات زعفران به بازارهای جهانی، شدیداً تلاش دارد و با کشورهای مختلف نیز در مورد بازاریابی این محصول صحبت‌های کرده است. این نشیوه می‌نویسد: محمداشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان که در سال ۲۰۱۸ واردات زعفران و پیاز آن را به این کشور با هدف «حفظ جایگاه جهانی، پایداری کیفیت، ارزش‌افزایی و گسترش تولید زعفران افغانستان» من نوع اعلام کرد، در ملاقات‌هاییش با مقامات چین، امارات متحده عربی و پادشاهی عربی سعدی از آن‌ها خواست که در بخش بازاریابی برای زعفران افغانستان همکاری کنند و ادامه می‌دهد که: در پی

حدود ۴۵۱ تن تار و پودر خشک‌شده زعفران هر ساله در جهان به دست می‌آید که حدود ۱۹.۶ تن آن را افغانستان تولید می‌کند.

بنابر گزارش‌ها، در حدود ۳۰ کشور جهان به کشت زعفران روی آورده‌اند که در سال گذشته میلادی، ایران با تولید ۴۰۳ تن زعفران در رتبه اول، افغانستان با تولید بیشتر از ۱۹.۶ تن در رتبه دوم، هند با تولید ۱۷ تن در رتبه سوم، یونان با تولید ۷.۲ تن در رتبه چهارم، مراکش با تولید ۲.۶ تن در رتبه پنجم، اسپانیا با تولید ۱.۵ تن در رتبه ششم و ایتالیا و چین با تولید یک تن زعفران در رتبه‌های بعدی قرار داشتند.

افغانستان با ۱۶.۴۵ فیصد صادرات زعفران جهان، سومین کشور صادرکننده جهان بعد از ایران و اسپانیا است.

کشور ۳۰ کشوری که به تولید زعفران روی آورده‌اند، از جمله ۹۹.۶ فیصد زعفران جهان توسط هفت کشور تولید می‌گردد و حدود ۶۷ کشور زعفران صادر می‌کنند. با تصویب طرح ملی پنج ساله زعفران وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در شورای عالی اقتصادی، انکشاف این صنعت در افغانستان سرعت گرفت، طوری که سطح زیرکشت که قبل از تصویب طرح حدود یک هزار هکتار بود، امسال به بیشتر از هفت هزار و ۵۰۰ هکتار و تولید ۱۹.۶ کیلو افزایش یافت.

آغاز ثبت (GI) یا نشان جهانی جغرافیایی زعفران افغانستان به کمک مؤسسه محترم (FAO) که با تشکیل یک انجمن، کار آن عملاً آغاز گردیده است و با ثبت آن، زعفران ما در بازارهای جهانی به عنوان بند شناخته‌شده و بازار فروش آن افزایش می‌یابد. هم‌چنین ثبت جغرافیایی زعفران افغانستان به مصرف‌کننده‌گان ملی و جهانی افغانی یودن و کیفیت زعفران ما را تضمین می‌کند و این امکان را به دست‌اندرکاران بخش خصوصی می‌دهد که از سوءاستفاده‌کننده‌گان در مراجع قضایی شکایت کنند.

پی‌گیری «اکریدشین» یا اعتباردهی بین‌المللی لایات‌وار کنترل کیفیت زعفران وزارت زراعت جهت صدور «سرتیفیکیت‌های بین‌المللی به همکاری (ITC) از دیگر اقدامات مهم و زیربنایی است که انجام آن باعث سهولت تهییه سرتیفیکیت‌های بین‌المللی تضمین کیفیت بدون تقبل هزینه‌های زیاد برای صادرکننده‌گان از داخل کشور می‌شود.

گنجاندن مشکلات و چالش‌های صنعت زعفران در اجندای کمیته اقتصادی شورای وزیری و تهییه طرح و ارائه آن در جلسه مورخه ۱۳۹۸/۰۵/۲ کابینه توسط وزیر نصیر‌احمد درانی وزیر زراعت در جهت حمایت از تولیدکننده‌گان، پرووس کننده‌گان و صادرکننده‌گان زعفران می‌باشد. آغاز کار اعمار «انستیتو تحقیقات، آموزش، ترویج و

Yields of Samangan pistachio has reached about 69 tons

More than 42,500 Hectares of land in Samangan province are the bedrock of Pistachio Orchards. The yields of these Pistachios, which include Natural trees planted by the Ministry of Agriculture, have reached about 69 Metric this year.

Mohammad Rahman Arghandiwal, director of Agriculture in Samangan province said, that There are two types of Pistachios in Samangan province rainy and blue. After Badghis, Samangan is the second largest producer of Pistachios in the country and our Yield is 69 Metric Tons this Year.

He added, that We are trying to expand the Pistachio fields and build more Pistachio Orchards.

We have a big plan in mind to regulate drainage and expand Pistachio areas, we produce 160,000 Pistachio seedlings to ex-



pand Pistachio Orchards.

Mr. Arghandiwal said that in the past, Pistachio trees were cut down by the people, but now the forests and Pistachio trees have not been cut down and thousands of Pistachios are expanding. We transplanted 16,500 seed-

lings to improve yields, which increases Pistachio production.

Haji Noor Agha is one of the Gardeners in Paghsh Aibak of Samangan province, whose Garden was built with the cooperation of the Ministry of Agriculture.

He said that We planted 6,300 Listachio seedlings, we used to plant Wheat, but it did not yield good results. The Ministry of Agriculture is working with us and has done half of the construction work with us. In the future, we hope that this Orchard will yield good results, because now it is newly built.

It should be noted that the Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock has created more than 5,200 Acres of Pistachio land throughout Samangan province. It also distributes large numbers of Pistachio trees to Gardeners through Councils to expand and increase annual yields.

ANNUAL YIELD OF NANGARHAR DATES REACHES BY 150 TONS

The Department of Agriculture, Irrigation and Livestock of Nangarhar Province says, that the yield of Date in this province increases every year compared to the previous year, and its production reaches about 150 Tons this year.

Nangarhar Agriculture Department officials say that the climate of this province is suitable for growing many fruits, and cultivation and production of Dates has grown and developed in this Province. In Nangarhar province, 80 acres of Date Orchards have been built so far, most of which are located in Goshteh and Sorkhrod districts. There is also a collection of

Fruits and Vegetables in Nangarhar, in which Date seedlings have also been planted.

Nangarhar Agriculture Department says that 350 acres of new Date orchards will be built in the province next year.

The Department added, that out of 350 acres of new Date Orchards to be built next year, 180 acres will be built by Nangarhar Wadi Agricultural Company.

According to the Nangarhar Department of Agriculture, if the current efforts of the Department of Agriculture in the province, and the commitment of the people to cultivate Date palms continue, it will not be long before that Nangarhar becomes self-sufficient in producing Dates.



More than 3,000 Women are engaged in Agriculture in Balkh

The Ministry of Agriculture, through National Horticulture and Livestock Project »"NHLP", has provided farm work for more than 3,000 women in the center and 12 districts of the province.

These women work in Greenhouses which are created by the Ministry of Agriculture, through the Ministry of Agriculture's National Horticulture and Livestock Project. The Ministry of Agriculture trained all women in all methods of growing, Cultivating, and Harvesting different types of Vegetables and their processing.

Most of these women, who suffered from lack of employment opportunities, are now working with the men of their families to become breadwinners in their own homes



and to raise the finances of their families.

The Ministry of Agriculture, through its National Horticulture and Livestock Project, has distributed 16 types of Vegetable Seeds to these women, and has established Green-

houses of various sizes for a number of these women, as well as Vegetable and fruit processing centers.

A number of these women are emphasizing the expansion of the Ministry of Agriculture's assistance to women in the districts of the province.

They say, that one of the ways that women have been able to make a positive difference in their lives alongside the men of the family has been working on the farm and in the home gardens.

It is noteworthy that the Ministry of Agriculture, through the National Horticulture and Livestock Project "NHLP" has already provided these services to thousands of women in other provinces, which has had good results.

بادغیس و سمنگان؛ تولیدکننده گان بزرگ پسته ناب وطن

محمد تمیم صدیقی



شده که بعد از بادغیس، این ولایت دومین تولیدکننده پسته در سطح کشور است.

محمد رحمن ارغندیوال رئیس زراعت ولایت سمنگان از گسترش وسعت باغ‌های پسته در این ولایت خبر می‌دهد و می‌گوید: در این اوخر از قطع درختان پسته در این ولایت جلوگیری شده و برای افزایش حاصلات تعداد زیاد درختان پیوند شده است. در همین حال، حاجی نورآغا یک تن از باغداران در پیگشتن ایک ولایت سمنگان است که باغ او، به همکاری وزارت زراعت ساخته شده است. او می‌گوید: وزارت زراعت، آبیاری و مالداری پیش از پنج هزار و ۲۰۰ جریب زمین پسته زار را در سراسر ولایت سمنگان ایجاد کرده است. همچنان برای گسترش و افزایش دهی حاصلات سالانه، تعداد زیاد درخت پسته را برای باغداران از طریق سوراهای توزیع می‌کند.

اقای ارغندیوال، درباره پروسیس پسته در این ولایت، گفت: «ابندا پسته از درختان جمع آوری می‌شوند و سپس آن را به گونه عنجهای و ستی با سنگ و چکش میدهند می‌کنند و بعد آن را جدا می‌کنند، زنان پیشتر در قسمت پروسیس آن دخیل‌اند.» بر بنیاد آماری که وزارت زراعت در سال ۱۳۹۷ ارایه کرده است، در سراسر افغانستان پسته‌زارها در حدود ۳۶۷ هزار و ۱۶۶ هکتار زمین می‌رسد. تولیدات پسته در همان سال به ۲۶ هزار و ۴۴۶ متریک تن می‌رسید.»

مسوولان در وزارت زراعت می‌گویند: «بیشترین پسته در ولایت‌های بادغیس، سمنگان، کندز و سرپل تولید می‌شود. سالانه در حدود ۲۸۱۰ متریک تن پسته در سراسر افغانستان تولید و به بازار عرضه می‌شود. از این طریق سالانه ۴۳.۱ میلیون دالر امریکایی درآمد به دست می‌آید.» وزارت زراعت از طریق برنامه‌های ملی باغداری و مالداری از سال ۲۰۱۳ تا به حال هشت هزار هکتار باغ جدید پسته را در سراسر افغانستان ایجاد کرده است.

سرپل و هرات در رده‌های بعدی قرار دارند.

عبدالاله‌واب تایب، رئیس زراعت ولایت بادغیس می‌گوید: «ولایت بادغیس ۲۷ تا ۳۰ هزار هکتار پسته زار طبیعی دارد و خوشبختانه وزارت زراعت، آبیاری و مالداری به کمک پروژه‌های ملی باغداری و مالداری پنج هزار جریب باغ پسته را در ۱۰ سال اخیر نیز ایجاد کرده است.» همچنین یاد آور باید شد که پنج دهه قبل، ولایت بادغیس اضافه‌تر از ۹۰ هزار هکتار جنگل طبیعی پسته داشت، اما به دلیل جنگ‌ها و ناسامانی‌های اخیر، جنگل‌های پسته، صدمه‌ی زیاد دیدند.

آقای تایب افزود که امسال تخمین شده که اضافه‌تر از ۳۶ هزار تن پسته‌ی تر (۱۸ هزار تن پسته خشک) از این ولایت حاصل برداری شود که دو چند افزایش را نسبت به سال پار در این ولایت نشان می‌دهد. در ولسوالی‌های آب‌کمری، مقر، قادر، بالامرغاب، جوند، قلعه نو در کنار پسته‌زارهای طبیعی، باغ‌های پسته نیز ایجاد گردیده است.

رئیس زراعت بادغیس گفت که پسته از لحاظ شکل دو نوع است. پسته خندان است که بازار ملی دارد و پسته غیر خندان (مغز پسته) است.

پسته خندان در بازارهای کابل هر کیلو ۸۰۰ الی یک هزار افغانی

به فروش می‌رسد. پسته کوری یا شورک (مغز پسته) مصرف داخلی ندارد، بل اقلام صادراتی کشور است که سال پار فی کیلو مغز پسته در بازارهای دو هزار و ۵۰۰ الی سه هزار افغانی به فروش می‌رسید.

سمنگان:

ولایت سمنگان دارای دشت‌ها و تپه‌های خاکی و جنگل‌های وسیع است و مردم آن مصروف باغداری‌اند.

حاصلات امسال پسته سمنگان به حدود ۶۹ تن رسیده است. بیش از ۴۲ هزار و ۵۰۰ هکتار زمین در ولایت سمنگان، بستر باغ‌های پسته است. حاصلات پسته‌زارها، که شامل درختان طبیعی و غرس شده توسط وزارت زراعت است، امسال به حدود ۶۹ متریک تن رسیده است. در ولایت سمنگان دو نوع پسته وجود دارد، طبیعی و احداث

بر اساس معلومات، پسته افغانستان از لحاظ کیفیت مرغوب‌ترین، خوشمزه‌ترین پسته در سطح جهان به شمار می‌رود که صد درصد ارگانیک، طبیعی و فاقد هر گونه ماده‌ی سمنی است. پسته که نام علمی آن «Pistaciavera» است. در افغانستان، سوریه، ترکیه، ایران و ترکمنستان رشد می‌کند.

پسته افغانستان به شکل بته و جنگلی می‌روید، این درخت، پس از ۱۰ سال حاصل می‌دهد. اگر پندک پیوند شود، پس از هفت سال حاصل می‌دهد. پسته‌های باگی که پایه‌ی مادری (گنده) افغانی شاخه‌وبرگ میوه ایرانی باشد، بعد از پنج سال حاصل می‌دهد و دارای کیفیت عالی است. در ۳۰ ساله‌گی درخت پسته به اوج تولید می‌رسد. جهان تقریباً ۱۱ نوع پسته دارد. در افغانستان سه نوع آن زیاد مشهور است. درختان پسته دارای قدرتمند که ارتفاع شان در حدود پنج متر می‌باشد. پسته از سه تا ۷۰ کیلو گرام در سال‌هایی که آب و هوای مناسب باشد حاصل می‌دهد. درخت پسته دو پایه‌ای، یعنی دارای جنس‌های مذکور و موئث است. هر نوع درخت آن به طور جداگانه قرار دارد. برگ درخت پسته از هشت تا پنج برگچه تشکیل شده است. بنابر آن درخت پسته دارای برگ‌های مرکب می‌باشد.

جنگل‌های پسته از شمال شرق افغانستان بدخشان شروع شده تا غرب هرات ادامه دارد. ولایت‌های بدخشان، تخار، کندز، بلخ، سمنگان، جوزجان، سرپل، غور، بادغیس و هرات را در بر می‌گیرد. پسته افغانستان عموماً صد درصد طبیعی بوده، در تپه و دامنه‌های کوه با پیرند ترکستان کوههای البرز می‌روید که می‌توان گفت که افغانستان یکی از مناطق تولید پسته طبیعی است. جنگل‌های پسته در ارتفاعات ۶۰۰ تا یک هزار متر از سطح خشکه‌ی بالای تپه‌های خاکی که بازندگی سالانه این مناطق از ۳۰۰ الی ۶۰۰ میلی لیتر بیشتر است، رشد می‌کند. برای بهتر شدن دانه پسته رسیدن آب به باغ‌های پسته در ماههای جوزا تا اخیر اسد ضروری است. پسته تحقیقات نشان داده است که پسته در ولایت‌های قندهار، فراه، نیمروز، زابل، هلمند، غزنی و کابل نیز می‌تواند رشد کند. از نظر کمیت و کیفیت، پسته‌ی بادغیس و سمنگان بهتر از دیگر ولایت‌ها است. به همین سبب دو ولایت مهم تولیدکننده‌ی پسته را به معروفی می‌گیریم.



بادغیس:

بادغیس از جمله ولایت کوهستانی می‌باشد با داشتن جنگل‌های فراوان و اقلیم مناسب، بیشترین پسته افغانستان را تولید می‌کند که در کمیت و کیفیت ناب و محبوب است. بزرگ‌ترین جنگل‌های پسته را دارا است. به همین دلیل نسبت به سایر ولایت‌ها، جایگاه اول را از آن خود کرده است. به همین ترتیب ولایت‌های سمنگان، بغلان،

دهقان

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
MAIL_AF

· ۷۴۸۰-۹۱۳۷ · ۷۶۶۴۰۶۰

آدرس: جمال مینه، کارته سخن، کابل، افغانستان

نشانی برگی:

ویب سایت:

فیس بوک:

تویتر:

شماره‌های تماس:

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

(۰۷۶۶۴۰۶۰ - akbar_rostami10@yahoo.com)

مدیر مسؤول: سید نورالعین (۰۷۹۳۴۰۵۵۹۹ - snoorulainn@gmail.com)

دیبران: ظفر شاه رویی، جمهور گل اشرفی

مدیر خبر: گیتی محسنی

گزارشگران: شجاع الحق نوری، نعیم رضایی، حشمت‌الله حبیبی، مینا افسری

عبدالواحد خانزاده، محمد تمیم صدیقی و نور الله پتمن

برگ آرایی: بشیر رسا

د خوست د جلغوزي سپنې حاصلات به ۲۵ سلنې زیاتوالی ولري

نورالله پتمن

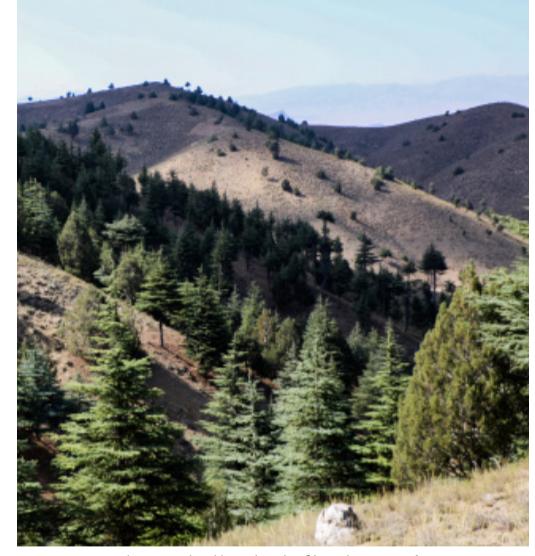
پروسس فابریکی جوړ کړي۔
د کرنې وزارت ددې محسول د پروسس، بسته بندي او له څایاتو خخه یې د مخنيوی په پار هم برخ پروګرامونه تر لاس لاندې نیولی دی، چې ددې محسول تولید، پراختیا، پروسس او پلور ته زمينه برابره کړي.

د کرنی وزارت په پام کي لري، چي ددي محصول
د پروسس، بسته بندي او له ضاياعاشو خخه يسي د
مخنيوي په پاراد خوست او پكتيا په ولايتونو کي
د جلغوزيو د پروسس او بسته بندي فابريکي جوري
او ددي محصول توليد، پراختيا، پروسس او پلور ته
زمينه برابره کري.

د پروسس په برخه کې د کنې وزارت د جلغزویو
تر تولو لویه فابریکه په کابل ولايت کې جوړه
کړه. د جلغزویو د پروسس دغه لویه معیاري فابریکه
په نړیوالو معیارونو د جلغزوو پروسس کوي او ویل
ګیږي، چې د سیمې هډوادنوو کې ساری نه لري.
دغه فابریکه چین او یوشمبر اروپا یې هډوادنوو ته د
جلغزویو د صادراتو په پیل سره بشپړ او په کار پیل
وکړ. ددې فابریکې ماشینونه د سیمې هډوادنوو په
کچه ساری نه لري.

جلغوزې، پسته او زعفران د افغانستان مهم صادراتي توکي دي او اوسمهال د نړۍ په ۱۶ هیوادونو کې د جلغوز سود اخیستو تقاضا شتون لري.
د کرني وزارت چارواکي وايسي، چې افغانستان په کال کې له ۲۳ تر ۳۵ زره تنه جلغوز یو د تولید ورته لري، چې که په اوښي بيه محاسبه شي ۳۵ زره تنه د کال خه باندي ۱.۴ مليارد دالر جهوري.

د ولسمېر د خانګړې پامنځۍ ته کبله، په دي
وروستيو کي ګاونډيو هپوادونو ته د جلغوزيو د ټاچاځ
مخه نیول شوې ده او دا مهال دغه محصول د
هوایي د هلیزونو او بندرونو له لاري د افغانستان په
نوم د نړۍ بازارونو ته صادرېږي.



سان په دې برخه کې په کار وبار او د جلغوزیو را تولولو بوخت دي.
جلغوزیو د خنگلونو د ساتني په پار زرگونو کسانو ته خوست ولايت د جلغوزیو د ټولنې مشر او
لوداګر شاهزاده وايي، چې سېرکال ددي ولايت جلغوزیو حاصلات زيات شوي، چې ورسه به
هه دې ولايت کې د جلغوزیو په کاروبارد بوختو سانو ژوند به ورسه مثبت بدلون وکړي. هغه
ږيل، چې په دې وروستيو کلونو کې د جلغوزیو هه مارکېت او لوړه یېه د خلکو په ژوند او د
خنگلونو په ساته کې مهم رول لوپولی دي.
خوست ولايت د جلغوزیو او چهارمغزو د تولید سرهچينو د پراختيما په پار د کرنې وزارت هله
للى ورڅ تر بلې ډېږيري. د کرنې وزارت له سوا د جلغوزیو او چهارمغزو د خنگلونو بیارغول، د
ښګلولی ټولنې جوړول، کورنې قوريې جوړول، د ملغوزیو د تولیدونکو ټولنو پر ګروپونو د جلغوزیو د
وقتو راشکولو بیاتي ګانۍ وبشل، چې دغه بیاتي

د خوست د کرني، او بولگولو او مالداري رياست په دي
ولايت کي د جلغوزيو د خنگلونو تر ازووني وروسته
په روان کال کي د جلغوزيو د ۲۵ سلنی زياتوالی خبر
ورکوي. د خوست د کرني رياست د چارواکو په خبره د
جلغوزيو د خنگلونو ازوونه نسيي، چې د جلغوزي سيرني
حاصلات به ۱۸ زره او ۶۰۰ قتو ته ورسيرې، چې د
تېرکال په پرتله ۲۵ سلنی زياتوالی نسيي.
د خوست د کرني، او بولگولو او مالداري ريس
حفيظ الله شاه نوري د جلغوزيو د حاصلاتلو له زياتوالی
خوبش دي. بشاغلي نوري زياتوي: «روان کال کي به
ددې ولايت له خنگلونو خه باندي ۱۸ زره او ۶۰۰ قنه
جلغوزي لاسته راشي، دا په داسې حال کي ده، چې
دغه شمېره تېر کال ۱۵ زره قته ووه.»
خوست، پکتیا، پکتیكا، کونړ، لغمان، نورستان او
کاپيسا ولايتونه د هغنو ولايتونو په ډله کې دي، چې
د جلغوزيو د پر خنگلونه په کې شتون لري. یواحې
د خوست او پکتیا په ولايتونو کې خه باندي ۴۰ زره

نور احمد: بہ با غبانی عشق می ور زم

مینا افسری

تشخیص می‌دهم، عطر گل‌هایی را که می‌کارم،
می‌بویسم و از کارم لذت می‌برم.
وی یکی دیگر از دلایل استیاق به کارش را ایجاد یک
فضای سبز و با طراوت برای کارمندان عنوان می‌کند.
او می‌گوید، «دوسտ دارم تا کسانی که در وزارت کار
می‌کنند و یا از بیرون به این جا مراجعه می‌کنند با
دیدن فضای سرسبیز، احساس شادی کنند و از آن لذت
سند که اب: باء، من: خمش. آنند است.»

برای من بی نهایت ارزش مند است.
نور احمد می گوید، «من شاهد هستم که کارمندان در تایپهای غیر رسمی از فضای وزارت استفاده می کنند، می ایستند کمی حرف می زنند، عکس می گیرند و از فضا سبز و رنگارنگ اینجا توصیف می کنند که این برای من بی نهایت ارزش مند است.»

«ما باگبان‌ها، زمانی از کارمنان لذت می‌بریم که دیگران نیز ما را در حفظ و نگهداری آن کمک کنند و از فضایی که برای شان ایجاد کرده‌ایم لذت ببرند.» نوراحمد که حرف‌هایش طعم همت دارد، می‌گوید: «باغبانی برایم شغل خوبی است و از آن راضی هستم؛ همیشه نباید بعد مادی را در نظر گرفت، بُعد معنایی بالاتر از همه‌چیز است و در پی آن سلامتی و نشاط و مردوت، که خداوند آن، از دارایه اعطای کرده است.»

بروکت، نیز مذوقه از را برپیم، شرطی است که
وی از کارش در وزارت زراعت اظهار خرسنده می‌کند و
رویه‌ی نیک کارمندان با خود را یکی از جمله دلایلی
می‌داند که به کارش شور و اشتیاق بیش تر می‌بخشد.
سخن آخر نورا حمد این است: «سود طبیعت در هر
صورت به همه انسان‌ها می‌رسد، باید در حفظ و
نگهداری اش همه سهم بگیریم، تا نسل‌های آینده
نیز بتوانند از طبیعت بیشتر، استفاده کنند.»



نوراحمد می گوید: «از ساعت هفت صبح تا چهار عصر مصروف کار هستم. با گل و گیاه احساس شادمانی نو راحمد به این باره است که باغبان، بایستی همه امور ممکن، آن‌ها را می‌رسانم و حس ممکن، رنگ‌ها را از هم خوبی داشته باشد و باغبان باغدار موفقی بشود.

نوراحمد می گوید: «مشکلات زندگی و مسائل کوچک و بزرگ همیشه وجود دارند و هیچ انسانی نمی‌تواند که از مشکلات فرار کند، من نیز مانند سایر اشخاص و باغبانی و با معاش کمی که داشتم فرزندانم را بزرگ کردم.»

مردی با دستان خشکیده و قلب بزرگ و مهربان،
گیاهان را آب می‌دهد، به گل‌ها می‌رسد، هرزه‌ها را
می‌چیند و با دستان هنرمندش به چمن‌ها زیبایی
می‌بخشد. او می‌گوید، از این که دیگران از فضای
خوبی که با باغبانی شکل می‌دهد، لذت می‌برند،
حس خوبی می‌یابد و شور و استیاقش را برای این کار
اصفage می‌کند. نوراحمد یکی از باغبان‌های معروف
وزارت زراعت است که با کسب تجربه، توانسته به یکی
از هفت ب- باغبان‌ها د- اب: هنر- بدا: شهد.

وزارت زراعت آبیاری و مالداری یکی از مکان‌هایی است که در تمام فصول سال، زیبایی‌های خاص خودش را دارد. وجود سبزه‌زارهای دلنشیں، گل‌های زنگارنگ، درختان سبز و ملیح، از ویژه‌گی‌های منحصر به محیط این وزارت است که توجه کارمندان و مراجعه کنندگان را جذب خودش می‌کند.

نوراحمد باغانی است که نزدیک به دو دهه می‌شود در وزارت زراعت مصروف همه امور باغانی است. او می‌گوید: «از نوجوانی در کنار پدرم مشغول این کار بودم، من همواره از باغانی خوش می‌آمد که بالآخره زنده‌گی ام تحت تاثیر این شغل قرار گرفت و حالاً مدت ۱۸ سال می‌شود که مصروف این کارم.» نوراحمد می‌گوید پدر کلانتر باغان دختر ظاهرخان، شاه سابق افغانستان بوده است و پدرش نیز سال‌های زیادی در وزارت زراعت باغانی کرده است. وی حرف‌هاش را از پدرش آموخته است، «پدرم، با اشتیاق و علاوه‌ی فراوان به باغانی مشغول این کار بود. پدرم، مانند کوهی استوار در برابر همه سختی‌ها و کمبودها می‌ایستاد و برایمان درس همت و مردانه‌گی می‌داد.»